

AKTIVOINTIVINKIT

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

-Tyhjiin talous- ja vessapaperirulliin voi piilottaa nameja.

Etsimistä voi vahtia vieressä jos koira meinaa syödä rullat.

-Makupaloja voi myös laittaa laatikkoon tai vessapaperihylsyyn, ja koira saa vain laatikon / tötterön kaatamalla makupalan ulos.

Eri kokoisia rasioita voi myös laittaa sisäkkäin ja laittaa jokaiseen makupalan.

-Kananmunakennoon voi myös piilottaa nameja. Koira joutuu avaamaan kennon saadakseen makupalat ulos, tai heittelemään sitä niin, että makupalat tipahtelevat kananmunakennon rei'istä.

-Ulkoilua ja luontoa kannattaa käyttää hyödyksi aktivoinnissa. Talvisin ulos voi heittää makupaloja hankeen, ja koira saa etsiä niitä sieltä, kesällä pihalta nurmikosta / pusikosta / metsästä. Talvella makupaloja voi myös piilottaa vaikkapa lumipallon sisään, hankeen voi tehdä makupala –jälkeä, ja niin edelleen.

- Koiralle voi tarjota työtä myös kun antaa sille ruoan, laittamalla ruoan sekaan syötäväksi kelpaamattomia asioita, kuten salaatinlehtiä. Näin koira joutuu tonkimaan ruokansa (koiran näkökulmasta) ”jätteiden” joukosta; näin villikoirakin ihmisten kaatopaikalla tekee ruokaa etsiessään.
- Makupaloja voi piilottaa pienen pyyhkeen/ leivinliinan sisälle ja taittelemalla sitä kiinni, että koira joutuu etsimään namit sen sisältä.
- Isomman kankaan, kuten pöytäliinan, tai lakanan, sisään voi myös piilottaa nameja ja laittaa kankaaseen solmuja, joiden avaaminen nostaa vaikeustasoa.
- Nameja voi myös jäädyttää jääkuutioiden sisään, tehdä jääpala-nami -piiloja.

-Makupaloja voi myös piilottaa pahvilaatikkoon, missä on sanomalehtisilppua. Koira joutuu tekemään töitä paljon enemmän tällaisesta laatikosta makupaloja etsiessään.

-Myös limppari-pulloon voi laittaa makupaloja! Kun koira on tajunnut idean, kuinka se saa makupalat sieltä ulos, voi vaikeustasoa nostaa laittamalla korkin kiinni. Ensin korkin on hyvä olla melkein auki, ja sitä lähdetään hiljalleen kiristämään koiran tajutessa jutun juonen (huom. valvotusti: turvallisuus!).

Jos taloudesta löytyy vanhaa fleece –kangasta tai matonkudetta, voi siitä leikata suikaleita ja letittää letiksi.

Tämän lelun letin väleihin voi piilottaa makupaloja, ja koira saa keskittyä kiskomalla makupaloja lettien väleistä ulos.

Aktivointikeinoja voi myös yhdistellä; tehdä ”jälkeä” huoneesta toiseen laatikolle ja laittamalla silpun sekaan makupalojen lisäksi makupala-letin, pyyhkeen sisälle kätkeyt namit. Vain mielikuvitus on rajana!

- Päivän ruoankin voi antaa koiralle niin, että piilottaa ruoaksi tarkoitettut nappulat asuntoon. Ensin niiden on hyvä olla helposti saatavilla, että koira ymmärtää, mistä hommassa on kyse. Kun koira on tajunnut ”etsi” –sanon merkityksen, voi nappuloita piilottaa kulman taakse, kukkaruukun taakse, tuolin reunalle, maton alle, ja niin edelleen. Lopulta nappuloita / makupaloja voi piilotella eri huoneisiin asunnossa. Ulkonakin voi tehdä samaa, kuten ylempänä on mainittu, heittelemällä nappuloita ulos hankeen.
- Lelujen sisään voi myös laittaa koirille tarkoitettua jauhelihaa ja laittaa lelun pakastimeen. Kun liha on jäätynyt, saa koira siitä pitkäksi aikaa puuhaa itselleen!

Eläinkaupoista on saatavilla paljon erilaisia aktivointileluja. Suosituin ja yksi kestävimmistä on Kong (n. 15€), jonka sisälle voi laittaa muun muassa jauhelihaa ja jäädyttää sen. Tai täyttää sen vaikkapa nappuloilla.

- Aktivointipallo (n. 10 €), on myös hyväksi havaittu lelu. Sen sisään voi laittaa makupaloja, ja koira joutuu pyörittelemään palloa saadakseen makupalat tulemaan ulos pallossa olevasta rei'ästä. (Huom. pallon ei tarvitse antaa olla jatkuvasti saatavilla; vain 10 -15 min. /pv.)
- Hyviä eläinkaupoista saatavia aktivointileluja ovat myös Nina Ottosonin aktivointilelut, joita on eri tasoisia. Nämä ovat tosin hieman hinnakkaampia (pelistä riippuen 40 – 60 €), mutta kestävät kyllä pitkään. Eläinkaupoissa ja suurimmissa marketeissa on myös edullisempia versioita samantyylisistä peleistä (esim. "Dog Smart"), jotka myös ovat hyviä. Niiden hinnat liikkuvat 20-30 €:n tuntumissa.

Näiden lisäksi hyvää aktivointia on kaikenlaisen miettimisen tarjoaminen koiralle, kuten erilaiset liikkeet ja temput. Haistelu on lajityypillistä ja väsyttävää toimintaa, jonka vuoksi etenkin nose work -laji on viime vuosina saanut suosiota koiraihmissen parissa. Aktivointia on myös lajitovereiden kanssa leikkiminen ja uusiin paikkoihin vieminen.

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

Hajujälki

Tämä on helppoa virikkeellistämistä koirallenne. Hajutyöskentely on koiralle lajityypillistä toimintaa (pääsee toteuttamaan itseään), ja se väsyttää koira paljon.

Voit tehdä hajujälkiä metsään (tai jälkeä voi tehdä myös pihalle). Ota koira liinaan/ muuhun pitkään hihnaan kiinni, ja mene tekemällesi jäljelle. Laske koira aloituskohdasta lähtemään hajua pitkin, ja liinassa se saa mennä edeltä ja seurata hajua, aina lopetuspisteelle saakka (huom. hihna löysällä; ihminen ei saa ohjata hihnalla koira, vaan koiran tulee suunnistaa kirsullaan jälkeä pitkin).

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

Tee jälki näin:

Hajujäljen voi tehdä esim. verellä (saa ostettua kaupan pakastealtaasta), tai vaikka makkaranpaloilla tai muulla koiran herkulla: voit vaikka laittaa jauhelihaa sukkahousuihin ja vetää sillä jäljen asvalttiin!

Laita hajujäljen aloituskohtaan useampi veritippa / useampi nami.

Jatka jälkeä niin, että makupalojen / veritippojen väliä on esim. 15-20 cm. Hajujäljen lopetuspisteellä tulee olla suurempi palkka, koska ”koira löysi saaliin”. Siellä voi olla kourallinen namia – tai vaikka päivän ruoka-annos kupissa odottamassa, Tai kokonainen luu.

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

Hajujäljen tekemisen jälkeen anna hajun liikkua 5-15 minuuttia, riippuen ympäristöstä ja olosuhteista.

Nyt ota koira jäljelle pitkässä hihnassa /jälkiliinassa, näytä sille aloituskohta ja sano vihjesana (esim. etsi).

Pidä huoli, että nyt koira menee ensimmäisenä!

Jos koira harhautuu hajulta, pyydä se palaamaan takaisin. Kun koira selviää lopetuspisteelle, kehu paljon.

Jäljen suunnalla voi vaikuttaa vaatimustasoon; onko se mutkitteleva, vai suora.

Suositus on että alussa jälki olisi melko suora ja lyhyt (muutama metri), mutta koiran tajuttua idean jälkeä vaikeutetaan.

Jälkeä tehdessäsi ota huomioon myös tuulen suunta: mistä tuulee, miten haju liikkuu?

Huomioithan myös erilaisten maastojen vaikutuksen hajuihin ja hajujen liikkumiseen.

101 temppua laatikolla

Jos naksutinta ei ole käytössä, ehdollista koirallesi sekundääri vahviste; eli merkkiääni, jolla kerrot koirallesi milloin se teki oikein. Tässä kouluttamisessa siis hyödyksi käytämme jälleen tuttua klassista ehdollistumaa; ääni kertoo koiralle sen tietävän ruokaa.

Ota tyhjä pahvilaatikko tms esille

... ja tietysti makupalat lähistöllesi saataville.

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

Tee näin:

Päätä ensimmäinen kriteerisi: haluatko koiran katsovan laatikkoa, koskevan siihen tassullaan, koskevan siihen kuonollaan? Odota sitten näin tapahtuvan, ja juuri sillä hetkellä kun niin tapahtuu, naksautus ja palkkaus.

Tee näin muutama toisto ja huomaat kuinka koira alkaa tarjota käytöstä itse saadakseen makupalan. On tapahtunut ns. operantti ehdollistuminen; koira tekee jotakin, saadakseen jotakin.

Sitten päätä toinen kriteerisi: nyt haluat että koira työntää päänsä laatikkoon. Taas odota ja seuraile mitä koira tekee, ja kun se tajuaa kurkistaa boksiin, ”JEP!” juuri sillä hetkellä kun koira tekee oikein, ja palkkaus. Tee taas muutama toisto.

Sitten keksit lisää kriteereitä, mitä ikinä, vain taivas on rajana!

Koiran etutassu laatikossa, molemmat tassut laatikossa, kaikki neljä tassua laatikossa, pelkät takatassut laatikossa, laatikon heittäminen nurinpäin, koiran seisominen nurinpäin olevan laatikon päällä, jne jne.

Tämän puuhailun ideana ei ole sen kummemmin ”kouluttaa” näitä toimintoja (*ellet halua: voit tietenkin halutessasi liittää vihjesanoja haluttuihin toimintoihin juuri sillä hetkellä kun koira niitä tekee*), mutta pointtina on se, että koira joutuu (tai siis SAA) ajatella -- ja tämä jos mikä on hyvää aivojumppaa!

TSEMPPIÄ MATKAAN!

**Jos ongelmia
ilmaantuu, ota
etäyhteys!**

Materiaalin kaikenlainen kopiointi ehdottomasti kielletty

